

Nýútkomið í A.-deild Stjórnartíðindanna.

Auglýsing um bólu í Neapel og um bann gegn innflutningi á ýmsum hlutum þaðan til Íslands o. fl., undirskriftuð af ráðgjafanum fyrir Ísland 17. apríl 1891. (A nr. 4, bls. 10—11).

Brjef landshöfðingja til sjera Þorleifs Jónssonar, prests að Skinnastöðum, 38 um tíund af geitfje og um skyldu presta til að leggja til í aukavegavinnu. — 25. febr. Í þóknanlegu brjefi, dagsettu 12. desbr. f. á., hafið þjer, velæruverðugi herra, beiðzt úrlausnar minnar á fyrirspurnum þeim, er hjer segir :

- 1., hvort yður beri skylda til að greiða tíund af geitfje yðar, og
- 2., hvort þjer sjeuð skyldur til að leggja til í aukavegavinnu hreppsins að tiltölu við aðra hreppsþúa.

Jafnframt og jeg get þess, að fullnaðarúrslit á framangreindum fyrirspurnum eiga undir dómstólana, en ekki undir umboðsvaldið, skal jeg þjónustusamlega tjá yður :

Um 1, að með því að lög um lausafjártíund 12. júlí 1878 ekki nefna geitfje í 2. gr., þar sem mælt er fyrir um, hvernig fjenaður skuli lagður í tíund, og löginn þannig ekki virðast ætlast til, að það skuli talið fram til tíundar, þá fæ jeg ekki sjeð, að yður beri skylda til að greiða tíund af geitfje yðar.

Um 2, að með því að tilskipun um vegina 15. marz 1861 mælir svo fyrir í 18. gr., að það sje skylda innbúanna í hverjum hreppi, »hvort sem þeir eru af bændastjett eða ekki«, að leggja til verk til vegabóta og viðhalds á aukavegum um hreppinn, þá virðist það auðsætt, að þessi skylda hafi eptir tjeðri lagagrein náð jafnt til presta sem til annara hreppsþúa, og með því að ekki verður álitíð, að vegalög 15. október 1875 og vegalög 10. nóvember 1887 hafi gjört neina breyting á því, hverjir eigi að inna af hendi skylduvinnu að hreppavegum, þá verð jeg að ætla, að fyrirmæli 15. greinar í síðastnefndum lögum um vinnu að hreppavegum nái jafnt til yðar sem til annara búenda í hreppnum.

Brjef landshöfðingja til biskupsins um gjaldskyldu presta, emeritpresta og 39 prestsekkna til kirkju, og emeritpresta og prestsekkna til prests. — Í þóknan- 25. febr. legu brjefi, dagsettu 18. nóvbr. f. á., hafið þjer, háæruverðugi herra, beiðzt leiðbeiningar minnar um, hvernig beri að leysa úr nokkrum fyrirspurnum, sem prófasturinn í Skagafjarðarprófastsdæmi hefur borið upp fyrir yður, en þær eru þessar :

- 1, hvort prestar, emeritprestar og prestsekkjur eigi ekki að greiða lausafjártíund til kirkju, samkvæmt lögum 12. júlí 1878, 12. gr.
- 2, hvort prestar, emeritprestar og prestsekkjur eigi ekki að borga til kirkju sinnar ljóstoll og legkaup fyrir sig og sína eptir sömu reglum og aðrir.
- 3, hvort emeritprestar og ekkjur þeirra sjeu gjaldfrjálsar til prests.

Jafnvel þó að framangreindar spurningar eigi að fá fullnaðarúrslit af hendi dómstólanna en ekki umboðsvaldsins, vil jeg ekki skorast undan að láta yður í ljósi álit mitt um, hvernig eigi að svara þeim, og verður það á þessa leið :

6. dag maímán. 1891.

39

Um 1. Samkvæmt reglugjörð 17. júlí 1782, 6. gr., eiga prestar og andlegr-
25. febr. ar stjettar menn, sem opinberum embættum þjóna, að greiða tíund af lausafje sínu, að eins til fátækra, en eigi annara, og þá ekki til kirkju, en fyrirmæli lagagreinarinnar virðast ekki veita heimild til að álykta, að þessi undanþága nái einnig til uppgjafapresta og prestsekkna, sbr. dómsmálastjórnarbrjef 31. marz 1869. Í landshöfðingjabrjefi 12. apríl 1880 er þeirri skoðun haldið fram, að allar undanþágur frá tíundargjaldi af lausafje sjeu afnumdar með lögum um lausafjártíund 12. júlí 1878, 1. og 12. gr., en með því að sumir prestar hafa eigi viljað hlíta þeim úrslitum, mun dómstólunum innan skamms verða veitt færi á, að leggja fullnaðarúrskurð á það atriði.

Um 2. Þótt enginn beinn lagabókstafur heimili það, þá mun það vera föst venja frá ómunatíð, að prestar, og að því er virðist einnig uppgjafaprestar og prestsekkjur, sjeu undanþegnir að gjalda ljóstoll til kirkju, sbr. dómsmálastjórnarbrjef 31. október 1861, að því er snertir biskupinn, en legkaup ber öllum andlegrar stjettar mönnum að gjalda fyrir sig og sína, eptir sömu reglum sem aðrir.

Um 3. Um skyldu uppgjafapresta og prestsekkna til að gjalda lausafjártíund til prests er sama að segja, sem áður er sagt um skyldur þeirra til að gjalda lausafjártíund til kirkju; og að því er snertir önnur gjöld til prests, svo sem offur og lambsfóður, þá er engin heimild, hvorki í lögum nje í fastri venju, fyrir neinni undanþágu frá þeim gjöldum.

40

Brjef landshöfðingja til biskupsins um niðurlagning Hofsprestakalls og
27. febr. Miklabæjar í Óslandshlíð o. fl. — Eptir ósk hlutaðeigandi sóknarmanna og sóknarnefnda og samkvæmt löglegri ályktun hjeraðsfundarins í Skagafjarðarprófastsdæmi 3. sept. f. á., svo og samkvæmt tillögum yðar, háæruverðugi herra, í þóknanlegu brjefi, dags. 18. nóv. f. á., og að fengnum yfirlýsingum frá prestunum að Felli og Viðvík, og eigendum Miklabæjarkirkju í Óslandshlíð, svo og öðrum nauðsynlegum skilríkjum, vil jeg hjer með, með skýrskotun til 4. gr. í lögum nr. 3, 27. febrúar 1880, sbr. ráðgjafabrjef 5. maí 1887 (Stjórnartíð. 1887, B, bls. 74), leggja samþykki mitt á:

1. Að Hofsprestakall og Miklabæjar í Óslandshlíð í Skagafjarðar prófastsdæmi verði lagt niður sem sjerstakt brauð.
2. Að kirkjan að Miklabæ í Óslandshlíð verði lögð niður, og Miklabæjarsókn sameinuð Viðvíkursókn, þannig, að eigandi Miklabæjar greiði 305 krónur í sjóð Viðvíkirkirkju, láti af hendi til hennar stærri kirkjuklukkuna frá Miklabæ, afsali henni öllum tekjum Miklabæjarkirkju frá fardögum 1890 að telja, og Viðvíkurprestakalli högghrís og rifhrísíttak Miklabæjar í Viðvíkurlandi til fullkominnar eignar.
3. Að höfð sjeu makaskipti sljettum kaupum, samkvæmt allramildilegustu leyfi konungs 3. f. m., sbr. ráðgjafabrjef 12. f. m. (Stjórnartíðindi p. á. B., bls. 1), á prestssetrinu Felli, með kirkju og hjáleigum, og bændaeigninni Höfða með kirkjunni, þannig, að báðar jarðirnar verði afhentar með jafnmiklum húsum og kúgildum og með fullu álagi eptir úttekt.
4. Að Höfði verði hjer eptir prestssetur í stað Fells.
5. Að Höfðakirkja verði lögð niður, bæirnir Höfði og Málmey leggist með kirkjugjöld-